Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 29.06.2011 www.osw.waw.pl

Problemy Gazpromu z kupnem udziałów w CEGH

21 czerwca Komisja Europejska zablokowała kupno przez Gazprom akcji austriackiej giełdy gazowej Central European Gas Hub (CEGH), uznając transakcję za sprzeczną z regulacjami Trzeciego Pakietu, przede wszystkim z zasadą autonomiczności (oddzielenia od dostaw) infrastruktury rynku energetycznego UE. Decyzja KE nie oznacza bezpośredniego zakazu przeprowadzenia transakcji, ale postawione przez nią (nieujawnione) warunki znacząco zmieniałyby charakter transakcji, a w efekcie utrudniły realizację części strategii wzmacniania pozycji koncernu na rynku europejskim.

Uzgodniona w 2008 roku transakcja Gazpromu z austriackim koncernem OMV – właścicielem 80% CEGH (20% należy do Vienna Stock Exchange) przewidywała wykupienie przez Gazprom w sumie 50% akcji giełdy, co zapewniłoby mu zarządzanie siecią gazociągów europejskich Trans Austria Gas Pipeline. Rosyjski koncern miałby również faktyczną kontrolę nad kluczowym dla niego podziemnym zbiornikiem gazu Baumgarten (własność CEGH), z którego rosyjski gaz jest dystrybuowany do Europy Zachodniej, a który jednocześnie jest punktem docelowym planowanego gazociągu South Stream. Baumgarten jest ponadto centrum koordynacji rynku spotowego w regionie, a regulacje rynku energetycznego UE nie przewidują samodzielnej realizacji przez producenta zawartych na tym rynku operacji.

Gazprom uznał decyzję KE za nie do przyjęcia, ale najprawdopodobniej będzie zmuszony zaakceptować co najmniej część jej warunków. W konsekwencji utrudni to Gazpromowi wpływ na kształtowanie cen rynku spotowego, konkurencyjnych wobec cen surowca w kontraktach długoterminowych. Koncern, jako udziałowiec CEGH, miałby możliwość manipulowania cenami transakcji tego rynku, np. redukując lub zwiększając dostawy surowca. <epa>